



Europa educativa, cultura compartida i identitat política

Published by [Interacció](#) [1] on 04/10/2018 - 10:25 | Last modification: 06/05/2026 - 14:22

La comunicació de la Comissió Europea *Building a stronger Europe: the role of youth, education and culture policies* situa educació, joventut i cultura al centre del projecte europeu en un moment de forta incertesa política i social. El document parteix d'una idea significativa: la cohesió europea no es pot sostenir només sobre instruments econòmics o financers, sinó també sobre processos culturals i educatius capaços de generar pertinença, confiança democràtica i capacitat crítica.

El text associa directament educació i cultura amb la construcció d'una identitat europea compartida. La cultura hi apareix no només com a patrimoni o expressió simbòlica, sinó com una infraestructura política per reforçar valors comuns, facilitar la comprensió mútua i afrontar els efectes socials de la globalització, la digitalització i la desinformació. Aquesta formulació és rellevant perquè amplia el paper tradicional de les polítiques culturals europees: la cultura deixa de ser un àmbit complementari i passa a ser presentada com una eina estratègica de cohesió democràtica.

La proposta de crear un Espai Europeu d'Educació abans de 2025 reforça aquesta direcció. El document defensa una Europa on estudiar, formar-se o treballar en un altre país no sigui una excepció, sinó una experiència normalitzada. La mobilitat educativa, el reconeixement automàtic de titulacions, l'aprenentatge de llengües i les universitats europees es presenten com mecanismes per produir una ciutadania més connectada culturalment i més integrada políticament.

El document també reflecteix una transformació important en la manera com la Unió Europea legitima la inversió cultural i educativa. Una part de l'argumentació continua vinculada a la competitivitat, les competències i el mercat laboral, especialment davant dels efectes de la digitalització i dels canvis tecnològics. Però el text incorpora amb més força que en etapes anteriors una dimensió social i democràtica: la cultura i l'educació es justifiquen també per la seva capacitat de sostenir societats inclusives, obertes i cohesionades.

Aquesta tensió entre dimensió econòmica i dimensió democràtica travessa tot el document. D'una banda, la cultura apareix vinculada a la innovació, la creativitat i les indústries culturals. De l'altra, es reivindica com a espai de construcció de valors compartits i de reconeixement de la diversitat europea. Aquesta doble funció explica bona part de les polítiques culturals europees contemporànies i també les seves ambivalències.

El document complementari *Building synergies between education and culture* radicalitza parcialment aquesta mirada. El text, impulsat per diverses organitzacions europees, critica que la relació entre educació i cultura continuï sent sovint simbòlica i insuficient a nivell institucional. Les entitats reclamen polítiques transversals reals, més cooperació entre sectors i el reconeixement dels espais culturals com a entorns educatius. També proposen una definició ampliada d'educador que inclogui artistes, biblioteques, museus o centres comunitaris.

Llegits conjuntament, els dos documents mostren un desplaçament rellevant en les polítiques europees: la cultura i l'educació deixen de funcionar com sectors separats i comencen a ser pensats com a infraestructures comunes de ciutadania, aprenentatge i cohesió social. La qüestió que queda oberta és fins a quin punt aquesta retòrica transversal acaba transformant realment les estructures institucionals, els sistemes de finançament i les pràctiques polítiques dels estats i dels governs locals.

Escolteu el podcast de Culture Action Europe 'Salon Culture' en què Rosa Pérez Monclus entrevista Lars Ebert sobre l'educació i les arts, especialment la integració de les disciplines STEAM, en les polítiques europees (març 2018)



Referències

European Commission. (2018). *Building a stronger Europe: the role of youth, education and culture policies* (COM(2018) 268 final). European Commission.

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

Lifelong Learning Platform, Culture Action Europe, Access to Culture, & altres. (2018). *Building synergies between education and culture: Fostering a true partnership at all levels for inclusive societies*. Culture Action Europe.

[Text complet \(pdf\)](#) [3]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Tags: polítiques culturals

Tags: educació i cultura

Tags: drets culturals

Tags: governança cultural

Tags: pensament cultural

- [4]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2018/europa-educativa>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] http://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/buildingstrongereurope_en_act_part1_v7.pdf

[3] <http://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/cae-llpjointpositionpaper-building-synergies-education-and-culture.pdf>

[4] <https://interaccio.diba.cat/node/7784>